

بزرگترین منطقه آزاد کشور در مرز اروپا میزبان مسافران نروژی

منطقه آزاد ماکو در شمال غربی ترین نقطه جغرافیایی ایران و در همسایگی کشورهای ترکیه، آذربایجان و ارمنستان و مرز ایران با اروپا واقع شده که این روزها میزبان مسافران و گردشگران نروژی است.

به گزارش آران نیوز: منطقه آزاد ماکو بزرگترین منطقه آزاد ایران و دومین منطقه آزاد بزرگ دنیا بعد از شانگهای چین به شمار می‌رود؛ مردم این خطه مرزی از لحاظ پذیرایی از مسافران و میهمان نوازی زبانتزد خاص و عام بوده و مردم آن حضور میهمان را بر سفره خود برکتی الهی می دانند.

همچنین توجه به صنعت گردشگری در این منطقه طی سال های اخیر به ویژه در بخش زیرساخت های گردشگری و توسعه مبلمان شهری با محوریت این صنعت باعث شده تا ماکو در چند سال گذشته همواره به عنوان یکی از مهمترین مقصدهای گردشگری مردم در کشور مطرح باشد.

وجود بازارچه مرزی نیز از دیگر عواملی به شمار می رود که در کنار جاذبه های گردشگری این منطقه توجه بسیاری از گردشگران را به خود جلب کرده است.

آثار و جاذبه‌های بی نظیر تاریخی این منطقه از جمله مجموعه کاخ سردار، محوطه قلعه قبان، دخمه سنگی فرهاد، عمارت کلاه فرنگی، حمام تاریخی ماکو، پل پنج چشمه، قره کورپو (پل سیاه)، پل قلعه جوق، کوه قیه، کوه چرکین، کلیسای زورزور، چشمه ثریا و بازارچه‌های مرزی چشم هر بیننده ای را می نوازند.

** کاخ موزه باغچه جوق

کاخ موزه زیبای «باغچه جوق» در ماکو یکی از رؤیایی‌ترین کاخ‌های ایران که عمری بیش از 120 سال دارد، این روزها برای بازدید گردشگران آماده شده است؛ قصر تاریخی باغچه جوق که از یک ساختمان 2 طبقه تشکیل شده در داخل محوطه باغی به مساحت 11 هکتار قرار دارد، معماری کاخ تلفیقی از معماری سنتی ایرانی و غربی، به ویژه معماری روسیه اواخر سده نوزدهم است.

خانواده سردار ماکویی تا سال 1353 در این کاخ زندگی می‌کردند و پس از مرمت و بازسازی محوطه و ساختمان آن از سال 1358 به منظور بازدید عموم افتتاح شد. این کاخ موزه در سال 1366 در اختیار میراث فرهنگی کشور قرار گرفت.

این ساختمان بنایی است که به صورت قرینه ساخته شده است. معماری نیمی از آن ایرانی و نیمی از آن خارجی است و در حقیقت معماری تلفیقی دارد. قسمت ایرانی با ظرافت و به وسیله نقوش گل و بوته و مردان دوره قاجار و قسمت فرنگی نیز با کاغذ دیواری خانه‌های روسی متعلق به قرن نوزدهم و البته نقش و نگارهای اروپایی به زیبایی هر چه تمام‌تر تزئین شده است و چشمان بیننده را به خود جلب می‌کند. در نمای خارجی بنا، مجسمه‌های گچی وجود دارند که سردرها و نرده‌های گچی لبه بام را تزئین کرده‌اند.

** عمارت کلاه فرنگی

عمارتی که در آخرین سال‌های سلطنت قاجار ساخته شد و تا به امروز هیچ دخل و تصرفی در آن صورت نگرفته است. این ساختمان در 2 طبقه ساخته شده است و با وجود فضای کم و بام شیروانی، طرح عمارت هم هشت ضلعی است و هر طبقه یک بالکن با بیست ستون چوبی دارد.

تزئینات گچبری و آینه کاری فوق‌العاده زیبا و شیشه‌های رنگی ارسی های این عمارت شما را به یاد اتاق آینه کاخ گلستان می‌اندازد. این عمارت در کنار ساختمان تاریخی شیر خورشید جنب محوطه بیمارستان ماکو قرار دارد.

بالکن چوبی که در هر طبقه دارای بیست ستون چوبی است زیبایی و طرح جالبی به این بنا بخشیده است و مصالح بکار رفته در ساختمان کلاه فرنگی شامل آجر، خشت خام، تیرهای چوبی و اندود گچی در جبهه خارجی و جبهه داخلی و تزئینات گچبری و آئینه کاری فوق‌العاده زیبا در طبقه اول و نقاشی آب و رنگ شامل صحنه‌های متفاوت در طبقه همکف است.

به هر صورت این عمارت از نظر تناسب معماری جا افتاده و خوش ترکیب بوده و دارای دید و منظره بسیار خوبی است.

** کلیسای مریم مقدس

کلیسای مریم مقدس یکی از کلیساهای تاریخی ایران به شمار می رود که در فهرست جهانی یونسکو هم ثبت شده است؛ این کلیسا با اسم زور زور هم شناخته می‌شود و مثل کلیساهای تاریخی دیگر با سنگ‌های تراشیده ساخته شده و البته ظاهری ساده دارد.

وقتی می‌خواستند سد بارون (سد ماکو) را احداث کنند احتمال داشت که این کلیسا زیر آب برود. از آنجایی که کلیسای زور زور یکی از بناهای بارزش تاریخی بود، سازمان میراث فرهنگی تصمیم گرفت کلیسا را به مکان امنی انتقال بدهد و به این ترتیب کلیسای مریم مقدس تنها بنای تاریخی است که در ایران جابه‌جا شده است.

این بنا خودش را در دهانه دره‌ای جا کرده که رودخانه زنگیمار از آن می‌گذرد و هر تکه از آن داستان‌هایی تاریخی و رازهایی سر

به مهر را در دل دارد، ساخت کلیسای زور زور توسط اسقف اعظم کلیسای تادئوس مقدس، به نام زکریا صورت گرفت و به یکی از مراکز تعلیمات دینی و فرهنگی و ادبی تبدیل شد.

**قلعه قبان

'قباان'؛ (قبان، کاپان، قبان) به قلعه‌ای در بخش تاریخی شهر ماکو، زیر بزرگترین کلاهدک سنگی جهان (دژکلاه، کوه قایا) اطلاق می‌شود.

این قلعه که تاریخ ساخت آن مشخص نیست، در بافت قدیمی این شهر با دیوارها و برج‌ها و باروهای بلندش دارای بخشهای شاه نشین، حمام و زندان است. (هم اکنون قلعه ماکو توسط سازمان منطقه آزاد ماکو با همکاری میراث فرهنگی استان مرمت و بازسازی شده است و پرونده آن در حال آماده سازی برای ثبت جهانی در یونسکو می‌باشد)

چشمه معروف حاجی بولاغی نیز به همراه دیگر چشمه‌ها در این بافت قرار دارد. در منابع تاریخی، اهمیت نظامی و استراتژیکی قلعه قبان به کرات در دوره‌های تاریخی تیموریان، سلجوقیان، قره قویونلوها، صفویان و قاجاریان ذکر شده است. از حاکمان تاریخی ماکو در دوره‌های حکومت ارامنه، عثمانی، صفویان و قاجاری که در این قلعه حکومت می‌کردند، می‌توان نورالدین بیگ آتسرونی، عوض بیگ محمودی، مصطفی سلطان محمودی، خانعلی سلطان ایروانی، مصطفی بیگ بیات و تیمور پاشا خان را نام برد.

اما به نظر می‌رسد که این قلعه در فرهنگ اساطیری ایران و آذربایجان قدمت دیرینه ای دارد که متون روضه الصفا و گرشاسب نامه موید این است.

داستان محلی اژدهای سنگ شده که آب را به روی مردم می‌بست و حکومت زنگی دندان گراز (قباان) که با گرشاسب نبرد کرد، از نشانه‌های اساطیری این قلعه است.

**دخمه سنگی فرهاد

دخمه سنگی فرهاد که بام فرهاد نیز نامیده می‌شود، در هفت کیلومتری غرب شهر ماکو در نزدیکی روستای سنگر واقع شده و از آثار مربوط به اقوام اورارتو (قرن هشتم پیش از میلاد) بوده است.

بر روی دیوارها طاقچه‌هایی تراشیده شده است و برای روشنایی گویا از مشعل استفاده می‌شد. دیواره‌های سنگی دخمه فرهاد به نحو اعجاب‌انگیزی صاف و صیقلی است به نحوی که تراشیدن چنین دیواره‌های صافی در دل صخره‌های سخت کوه حتی در زمان حال نیز مشکل به نظر می‌رسد.

داخل دخمه تاریک است و هیچ منبع نوری وجود ندارد، در فصل تابستان اطراف دهانه دخمه فرهاد به وسیله برگ درختان مخفی شده و در صورت نداشتن راهنما، یافتن این مکان بسیار مشکل خواهد بود.

**چشمه ثریا

چشمه ثریا در منطقه‌ای به نام بورالان یکی از مناطق بسیار زیبا و نادر در شمالی‌ترین نقطه آذربایجان غربی در شهر ماکو است که با توجه به اهمیت ژئوپولتیکی این منطقه، دارای ویژگیهای خاصی نسبت به سایر چشمه‌هاست.

چشمه ثریا در آخرین نقطه مرزی کشور جمهوری اسلامی ایران با 11 هکتار وسعت علاوه بر ترکیه با جمهوری نخجوان و ارمنستان هم مرز مشترک دارد.

چشمه پیرآب (چشمه ثریا) از سرشاخه رودخانه ارس تغذیه می‌کند که تالاب‌های متعدد این چشمه در فصول مختلف سال پذیرای پرندگان است.

این چشمه با وسعت بی نظیرش میزبان انواع اردک‌ها، غازهای وحشی، از قبیل اردک سرسبز، سونا، آنگوت، کشیم کوچک، کشیم بزرگ و مهمترین آنها که گستره تولید مثل و وجود آنها در این چشمه بیستر احساس می‌شود شامل حواصیل شب، حواصیل ارغوانی و حواصیل سفید است.